

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Α΄

Opening considerations

Greeting

1:1 Παῦλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικέων ἐν Θεῷ Πατρὶ καὶ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ· Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.^j

The Thessalonians are praised

2 Εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ πάντων ὑμῶν, μνεῖαν ὑμῶν^k ποιούμενοι ἐπὶ τῶν προσευχῶν ἡμῶν, **3** ἀδιαλείπτως μνημονεύοντες ὑμῶν τοῦ ἔργου τῆς πίστεως καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ὑπομονῆς τῆς ἐλπίδος, τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἡμῶν, **4** εἰδότες, ἀδελφοὶ ἠγαπημένοι ὑπὸ^l Θεοῦ, τὴν ἐκλογὴν ὑμῶν.

They became examples

5 Ὅτι τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν οὐκ ἐγενήθη εἰς ὑμᾶς ἐν λόγῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν δυνάμει καὶ ἐν^m Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ ἐνⁿ πληροφορία πολλῇ (καθὼς οἴδατε οἷοι ἐγενήθημεν ἐν^o ὑμῖν δι' ὑμᾶς). **6** Καὶ ὑμεῖς μιμηταὶ ἡμῶν ἐγενήθητε καὶ τοῦ Κυρίου, δεξάμενοι τὸν λόγον ἐν θλίψει πολλῇ μετὰ χαρᾶς Πνεύματος Ἁγίου, **7** ὥστε γενέσθαι ὑμᾶς τύπους^p πᾶσιν τοῖς πιστεύουσιν ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ^q Ἀχαΐᾳ. **8** Ἀφ' ὑμῶν γὰρ ἐξήχηται ὁ λόγος τοῦ Κυρίου, οὐ μόνον ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ ἐν τῇ^r Ἀχαΐᾳ ἀλλὰ καὶ^s ἐν παντὶ τόπῳ—ἡ πίστις ὑμῶν ἢ πρὸς τὸν Θεὸν ἐξελέλυθεν, ὥστε μὴ χρειαν ἡμᾶς ἔχειν^t λαλεῖν τι.

Their hope

9 Αὐτοὶ γὰρ περὶ ὑμῶν^u ἀπαγγέλλουσιν^v ὅποιαν εἴσοδον ἔσχομεν^w πρὸς ὑμᾶς, καὶ πῶς ἐπεστρέψατε πρὸς τὸν Θεὸν ἀπὸ τῶν εἰδώλων δουλεύειν Θεῷ ζῶντι καὶ ἀληθινῷ, **10** καὶ ἀναμένειν τὸν Υἱὸν αὐτοῦ ἐκ τῶν οὐρανῶν (ὃν ἠγείρεν ἐκ τῶν^x νεκρῶν)—Ἰησοῦν, τὸν ρυόμενον ἡμᾶς ἀπὸ^y τῆς ὀργῆς τῆς ἐρχομένης.

^j ἀπο θεου πατρος ημων και κυριου ιησου χριστου f³⁵ NA,I (85.6%) RP, HF, OC, TR, CP | 1235678 (3.9%) | 1235678 (1.3%) | ~ 12356478 (1.2%) | --- B (7.5%) NU | two other readings (0.5%)

^k υμων f³⁵ C [95%] RP, HF, OC, TR, CP | --- NA, B, I [5%] NU

^l υπο f³⁵ B [80%] RP, HF, OC, TR, CP | 1 του NA, C [20%] [NU]

^m εν rell | --- [20%] CP

ⁿ εν f³⁵ A, C [98%] RP, HF, OC, TR, CP [NU] | --- NB [2%]

^o εν f³⁵ B [95%] RP, HF, OC, TR, CP [NU] | --- NA, C, 048 [5%]

^p τυπους f³⁵ NA, C [95%] RP, HF, OC, TR, CP | τυπον B [5%] NU

^q και f³⁵ [40%] CP | 1 τη [30%] RP, HF, TR | 1 εν τη NA, B, C [30%] OC, NU (OC has εν in small print.)

^r εν τη f³⁵ NC [80%] RP, HF, OC, CP [NU] | 2 [5%] | --- B [15%] TR | A omits whole clause

^s αλλα και f³⁵ [90%] RP, HF, OC, TR, CP | αλλ (N) A, B, C [10%] NU

^t ημας εχειν f³⁵ [85%] RP, HF, OC, TR | ~ 21 NA, C [15%] CP, NU | ~ 2 υμας B

^u υμων f³⁵ B [40%] | ημων NA, C [60%] RP, HF, OC, TR, CP, NU

^v απαγγελουσιν rell | απαγγελουσιν [15%]

^w εσχομεν f³⁵ NA, B, C [95%] RP, HF, OC, CP, NU | εχομεν [5%] TR

^x των f³⁵ NB, I [95%] RP, HF, OC [NU] | --- P^{46v} A, C [5%] TR, CP

^y απο f³⁵ C [96%] RP, HF, OC, TR, CP | εκ NA, B [4%] NU

Paul's ministry in Thessalonica

2:1 Αὐτοὶ γὰρ οἶδατε, ἀδελφοί, τὴν εἴσοδον ἡμῶν τὴν πρὸς ὑμᾶς ὅτι οὐ κενὴ γέγονεν. **2** Ἀλλά,^z προπαθόντες καὶ ὑβρισθέντες, καθὼς οἶδατε, ἐν Φιλίπποις, ἐπαρρησιασάμεθα ἐν τῷ Θεῷ ἡμῶν λαλήσαι πρὸς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, ἐν πολλῷ ἀγῶνι. **3** Ἡ γὰρ παράκλησις ἡμῶν οὐκ ἐκ πλάνης οὐδὲ ἐξ ἀκαθαρσίας, οὔτε^a ἐν δόλῳ, **4** ἀλλὰ καθὼς δεδοκιμάσαμεθα ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πιστευθῆναι τὸ εὐαγγέλιον οὕτως λαλοῦμεν, οὐχ ὡς ἄνθρωποις ἀρέσκοντες ἀλλὰ τῷ^b Θεῷ τῷ δοκιμάζοντι τὰς καρδίας ἡμῶν. **5** Οὔτε γὰρ ποτε ἐν λόγῳ κολακείας ἐγενήθημεν καθὼς οἶδατε, οὔτε ἐν προφάσει πλεονεξίας (Θεὸς μάρτυς), **6** οὔτε ζητοῦντες ἐξ ἀνθρώπων δόξαν (οὔτε ἀφ' ὑμῶν οὔτε ἀπὸ^c ἄλλων)—δυνάμενοι ἐν βάρει εἶναι ὡς Χριστοῦ ἀπόστολοι, **7** ἀλλ'^d ἐγενήθημεν ἥπιοι^e ἐν μέσῳ ὑμῶν, ὡς ἂν^f τροφὸς θάλπη^g τὰ ἑαυτῆς τέκνα.

Paul's devotion to them

8 Οὕτως ἰμειρόμενοι^h ὑμῶν, εὐδοκοῦμεν μεταδοῦναι ὑμῖν οὐ μόνον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ ἀλλὰ καὶ τὰς ἑαυτῶν ψυχάς, διότι ἀγαπητοὶ ἡμῖνⁱ γεγέννησθε.^j **9** Μνημονεύετε γάρ, ἀδελφοί, τὸν κόπον^k ἡμῶν καὶ τὸν μόχθον,^l νυκτὸς γὰρ^m καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι, πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαι τινα ὑμῶν, ἐκηρύξαμεν εἰς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ.

10 Ὑμεῖς μάρτυρες, καὶ ὁ Θεός, ὡς ὀσίως καὶ δικαίως καὶ ἀμέμπτως ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν ἐγενήθημεν. **11** καθάπερ οἶδατε ὡς ἓνα ἕκαστον ὑμῶν ὡς πατὴρ τέκνα ἑαυτοῦ, παρακαλοῦντες ὑμᾶς καὶ παραμυθούμενοι, **12** καὶ μαρτυρόμενοιⁿ εἰς τὸ περιπατῆσαι^o ὑμᾶς ἀξίως τοῦ Θεοῦ τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς εἰς τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν καὶ δόξαν.

Their conversion

13 Διὰ^p τοῦτο καὶ ἡμεῖς εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ ἀδιαλείπτως ὅτι παραλαβόντες λόγον ἀκοῆς παρ' ἡμῶν τοῦ Θεοῦ, ἐδέξασθε οὐ λόγον ἀνθρώπων ἀλλὰ, καθὼς ἐστὶν ἀληθῶς, λόγον Θεοῦ, ὃς καὶ ἐνεργεῖται ἐν ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν. **14** Ὑμεῖς γὰρ

^z ἀλλὰ f³⁵ NA,B,C [95%] RP,HF,OC,CP,NU | 1 και [5%] TR

^a οὔτε f³⁵ [95%] RP,HF,OC,TR,CP | ουδε NA,B,C [5%] NU

^b τῷ f³⁵ A [96%] RP,HF,OC,TR,CP | --- NB,C [4%] NU

^c ἀπο f³⁵ [95%] RP,HF,OC,CP | ἀπ NA,B,C [5%] TR,NU

^d ἀλλ' rell | ἀλλὰ NB [1%] NU | --- [4%]

^e ἥπιοι f³⁵ A (87.5%) RP,HF,OC,TR,CP | ὡς 1 (1%) | νηπιοι Ϝ⁶⁵ NB,C,I (10.8%) NU | four other readings (0.7%)

^f ἂν f³⁵ NA [90%] RP,HF,OC,TR,CP | εἰν B,C [10%] NU

^g θάλπη rell | θαλπει [15%]

^h ἰμειρομενοι f³⁵ [60%] TR,CP | ομειρομενοι NA,B,C [30%] RP,HF,OC,NU | ομηρομενοι [5%] | ομηρωμενοι [5%] (ἰμειρω was apparently much more widely used in classical times than ὀμειρομαι; why would medieval monks revert to a classical form?)

ⁱ ἡμιν rell | ἡμων [10%] CP

^j γεγενησθε f³⁵ [70%] RP,HF,OC,TR,CP | ἐγενηθητε NA,B,C,I' [25%] NU | ἐγενεσθε [5%]

^k τον κοπον rell | των κοπων [10%]

^l τον μοχθον rell | των μοχθων [10%]

^m γαρ f³⁵ [90%] RP,HF,OC,TR,CP | --- NA,B [10%] NU

ⁿ και μαρτυρομενοι f³⁵ NB [70%] RP,HF,OC,CP,NU | 1 μαρτυρουμενοι [30%] TR | --- A

^o περιπατησαι f³⁵ [95%] RP,HF,OC,TR,CP | περιπατειν NA,B [5%] NU

^p δια f³⁵ [96%] RP,HF,OC,TR,CP | και 1 NA,B [4%] NU

μιμηταὶ ἐγενήθητε, ἀδελφοί, τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ Θεοῦ τῶν οὐσῶν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὅτι τὰ αὐτὰ^q ἐπάθετε καὶ ὑμεῖς ὑπὸ τῶν ἰδίων συμφυλετῶν καθὼς καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων **15** (τῶν καὶ τὸν Κύριον ἀποκτεινάντων Ἰησοῦν καὶ τοὺς ἰδίου^r προφήτας, καὶ ἡμᾶς^s ἐκδιωξάντων, καὶ Θεῷ μὴ ἀρεσκόντων καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ἐναντίων, **16** κωλύόντων ἡμᾶς τοῖς ἔθνεσιν λαλῆσαι ἵνα σωθῶσιν—εἰς τὸ ἀναπληρῶσαι αὐτῶν τὰς ἀμαρτίας πάντοτε. Ἐφθασεν δὲ ἐπ’ αὐτοὺς ἡ ὀργὴ εἰς τέλος).

Paul's concern for the Thessalonians

A sense of bereavement

2:17 Ἡμεῖς δέ, ἀδελφοί, ἀπορφανισθέντες ἀφ’ ὑμῶν πρὸς καιρὸν ὥρας (προσώπω, οὐ καρδία) περισσοτέρως ἐσπουδάσαμεν τὸ πρόσωπον ὑμῶν ἰδεῖν, ἐν πολλῇ ἐπιθυμίᾳ.

18 (Διὸ^t ἠεληήσαμεν ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς—ἐγὼ μὲν, Παῦλος, καὶ ἅπαξ καὶ δῖς—καὶ ἐνέκοψεν ἡμᾶς ὁ Σατανᾶς.) **19** Τίς γὰρ ἡμῶν ἐλπίς ἢ χαρὰ ἢ στέφανος καυχήσεως; Ἡ οὐχὶ καὶ ὑμεῖς, ἔμπροσθεν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ^u ἐν τῇ αὐτοῦ παρουσίᾳ; **20** Ὑμεῖς γὰρ ἐστε ἡ δόξα ἡμῶν καὶ ἡ^v χαρά.

Concern leads to action

3:1 Διὸ μηκέτι στέγοντες, εὐδοκήσαμεν καταλειφθῆναι ἐν Ἀθήναις μόνοι **2** καὶ ἐπέμψαμεν Τιμόθεον, τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν καὶ διάκονον τοῦ Θεοῦ, καὶ συνεργὸν ἡμῶν^w ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ στηρίζαι ὑμᾶς καὶ παρακαλέσαι ὑμᾶς^x περὶ^y τῆς πίστεως ὑμῶν, **3** τὸ^z μηδένα σαίνεισθαι ἐν ταῖς θλίψεσιν ταύταις· αὐτοὶ γὰρ οἶδατε ὅτι εἰς τοῦτο κείμεθα. **4** Καὶ γὰρ ὅτε πρὸς ὑμᾶς ἤμεν προελέγομεν ὑμῖν ὅτι μέλλομεν θλίβεσθαι· καθὼς καὶ ἐγένετο, καὶ οἶδατε. **5** Διὰ τοῦτο κἀγώ, μηκέτι στέγων, ἔπεμψα εἰς τὸ γνῶναι τὴν πίστιν ὑμῶν, μή πως ἐπέειρασεν ὑμᾶς ὁ πειράζων καὶ εἰς κενὸν γένηται ὁ κόπος ἡμῶν.

6 Ἄρτι δὲ ἐλθόντος Τιμοθέου πρὸς ἡμᾶς ἀφ’ ὑμῶν καὶ εὐαγγελισαμένου ἡμῖν τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀγάπην ὑμῶν, καὶ ὅτι ἔχετε μνεΐαν ἡμῶν ἀγαθὴν πάντοτε, ἐπιποθοῦντες ἡμᾶς ἰδεῖν, καθάπερ καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς **7**—διὰ τοῦτο παρεκλήθημεν, ἀδελφοί, ἐφ’ ὑμῖν ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει καὶ ἀνάγκῃ^a ἡμῶν διὰ τῆς ὑμῶν^b πίστεως· **8** ὅτι νῦν ζῶμεν, ἐὰν ὑμεῖς στήκητε^c ἐν Κυρίῳ.

^q τα αυτα f³⁵ NB [97%] RP, HF, OC, CP, NU | ταυτα A [3%] TR

^r ιδιους f³⁵ (94.3%) RP, HF, OC, TR, CP | --- KA, B, I (5.2%) NU | three other variants (0.5%)

^s ημας f³⁵ KA, B [95%] RP, HF, OC, CP, NU | υμας [5%] TR (Not all TRs have the 2nd person.)

^t διο f³⁵ [93%] RP, HF, OC, TR, CP | διοτι KA, B [7%] NU

^u ιησου f³⁵ KA, B [50%] RP, HF, NU | 1 χριστου [50%] OC, TR, CP (OC has small print.)

^v η rell | --- K [10%] OC, CP

^w διακονον του θεου και συνεργον ημων f³⁵ (94.6%) RP, HF, OC, TR, CP | 12345 υμων (0.7%) | 123 KA (3.1%) | ~ 523 (0.3%) NU | 5 B (0.3%) | five other readings (1%)

^x υμας f³⁵ [90%] RP, HF, OC, TR, CP | --- KA, B, I [10%] NU

^y περι f³⁵ [90%] RP, HF, OC, TR, CP | υπερ KA, B [10%] NU

^z το f³⁵ KA, B [85%] RP, HF, OC, CP, NU | τω [10%] TR | του [5%]

^a θλιψει και αναγκη f³⁵ [92%] RP, HF, OC, TR, CP | ~ 321 KA, B [8%] NU

^b υμων rell | ημων CP

^c στηκητε f³⁵ K [40%] OC, TR, CP | στηκετε A, B [60%] RP, HF, NU

Paul's desire to go to them

9 Τίνα γὰρ εὐχαριστίαν δυνάμεθα τῷ Θεῷ ἀνταποδοῦναι περὶ ὑμῶν, ἐπὶ πάσῃ τῇ χαρᾷ ἣ χαίρομεν δι' ὑμᾶς ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν· **10** νυκτὸς καὶ ἡμέρας ὑπερεκπερισσοῦ δεόμενοι, εἰς τὸ ἰδεῖν ὑμῶν τὸ πρόσωπον καὶ καταρτίσαι τὰ ὑστερήματα τῆς πίστεως ὑμῶν;

11 Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ ἡμῶν καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς^d κατευθύνει τὴν ὁδὸν ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς. **12** Ὑμᾶς δὲ ὁ Κύριος πλεονάσαι καὶ περισσεύσαι τῇ ἀγάπῃ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντα, καθάπερ καὶ ἡμεῖς εἰς ὑμᾶς, **13** εἰς τὸ στηρίζαι ὑμῶν τὰς καρδίας ἀμέμπτους^e ἐν ἀγιωσύνῃ ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς ἡμῶν ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ^f μετὰ πάντων τῶν ἀγίων αὐτοῦ.^g

Holiness pleases God

4:1 Τὸ^h λοιπὸν οὖν,ⁱ ἀδελφοί, ἐρωτῶμεν ὑμᾶς καὶ παρακαλοῦμεν ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ·^j καθὼς παρελάβετε παρ' ἡμῶν τὸ πῶς δεῖ ὑμᾶς περιπατεῖν καὶ ἀρέσκειν Θεῷ,^k ἵνα περισσεύητε μᾶλλον **2**—οἴδατε γὰρ τίνας παραγγελίας ἐδώκαμεν ὑμῖν διὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.

Sanctified sex

3 Τοῦτο γὰρ ἐστὶν θέλημα τοῦ^l Θεοῦ, ὁ ἀγιασμὸς ὑμῶν· ἀπέχεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ τῆς πορνείας· **4** εἰδέναί ἕκαστον ὑμῶν τὸ ἑαυτοῦ σκεῦος κτᾶσθαι ἐν ἀγιασμῷ καὶ τιμῇ, **5** μὴ ἐν πάθει ἐπιθυμίας (καθάπερ καὶ τὰ ἔθνη τὰ μὴ εἰδότα τὸν Θεόν)· **6** τὸ μὴ ὑπερβαίνειν καὶ πλεονεκτεῖν ἐν τῷ πράγματι τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, διότι ἔκδικος ὁ^m Κύριος περὶ πάντων τούτων, καθὼς καὶ προείπομενⁿ ὑμῖν^o καὶ διεμαρτυράμεθα.^p **7** Οὐ γὰρ ἐκάλεσεν ἡμᾶς^q ὁ Θεὸς ἐπὶ ἀκαθαρσία, ἀλλ' ἐν ἀγιασμῷ. **8** Τοιγαροῦν, ὁ ἀθετῶν οὐκ ἄνθρωπον ἀθετεῖ ἀλλὰ τὸν Θεόν, τὸν καὶ^r δόντα^s τὸ Πνεῦμα αὐτοῦ τὸ Ἅγιον εἰς ὑμᾶς.^t

^d χριστος f³⁵ [96%] RP, HF, OC, TR, CP | --- NA, B [4%] NU

^e αμεμπτους *rell* | αμεμπτως B [10%]

^f χριστου f³⁵ [80%] RP, HF, OC, TR, CP | --- NA, B [20%] NU (Soden lists **K**^r for the omission, but is in error.)

^g αυτου f³⁵ B [96%] RP, HF, OC, TR, CP | 1 αμην NA [4%] [NU]

^h το f³⁵ [50%] OC, TR, CP | --- NA, B [50%] RP, HF, NU

ⁱ ουν *rell* | --- B [20%]

^j ιησου f³⁵ NA [94%] RP, HF, OC, TR, CP | 1 ινα B [6%] NU

^k θεω f³⁵ [90%] RP, HF, OC, TR, CP | 1 καθως και περιπατειτε NA, B [10%] NU

^l του *rell* | --- [10%]

^m ο f³⁵ [98%] RP, HF, OC, TR, CP | --- NA, B [2%] NU

ⁿ προειπομεν f³⁵ [75%] RP, OC, CP | προειπαμεν NA, B [25%] HF, TR, NU

^o υμιν *rell* | ημιν CP

^p διεμαρτυραμεθα *rell* | διεμαρτυρομεθα [40%]

^q ημας f³⁵ NA, B [90%] RP, HF, OC, TR, CP, NU | υμας [10%]

^r και f³⁵ NA [85%] RP, HF, OC, TR, CP [NU] | --- A, B, I [15%]

^s δοντα f³⁵ A [97%] RP, HF, OC, TR, CP | διδοντα NB, I [3%] NU

^t υμας f³⁵ NB [96%] RP, HF, OC, NU | ημας A [4%] TR, CP

An impressive life style

9 Περὶ δὲ τῆς φιλαδελφίας οὐ χρεῖαν ἔχετε^u γράφειν ὑμῖν, αὐτοὶ γὰρ^v θεοδίδακτοὶ ἐστε εἰς τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους, **10** καὶ γὰρ ποιεῖτε αὐτὸ εἰς πάντας τοὺς ἀδελφοὺς τοὺς^w ἐν ὅλῃ τῇ Μακεδονίᾳ. Παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, περισσεύειν μᾶλλον, **11** καὶ φιλοτιμεῖσθαι ἡσυχάζειν καὶ πράσσειν τὰ ἴδια, καὶ ἐργάζεσθαι ταῖς ἰδίαις^x χερσὶν ὑμῶν (καθὼς ὑμῖν παρηγγείλαμεν), **12** ἵνα περιπατῆτε^y εὐσχημόνως πρὸς τοὺς ἕξω, καὶ μηδενὸς χρεῖαν ἔχητε.

Christ's second coming

The Rapture

4:13 Οὐ θέλομεν^z δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, περὶ τῶν κεκοιμημένων,^a ἵνα μὴ λυπῆσθε καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ, οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα. **14** Εἰ γὰρ πιστεύομεν ὅτι Ἰησοῦς ἀπέθανεν καὶ ἀνέστη, οὕτως καὶ ὁ Θεὸς τοὺς κοιμηθέντας διὰ τοῦ Ἰησοῦ ἄξει σὺν αὐτῶ. **15** Τοῦτο γὰρ ὑμῖν λέγομεν ἐν λόγῳ Κυρίου, ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες, οἱ περιλειπόμενοι εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ Κυρίου, οὐ μὴ φθάσωμεν τοὺς κοιμηθέντας· **16** ὅτι αὐτὸς ὁ Κύριος—ἐν κελεύσματι, ἐν φωνῇ ἀρχαγγέλου καὶ ἐν σάλπιγγι Θεοῦ—καταβήσεται ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐν Χριστῶ ἀναστήσονται πρῶτον· **17** ἔπειτα ἡμεῖς οἱ ζῶντες, οἱ περιλειπόμενοι, ἅμα σὺν αὐτοῖς ἀρπαγησόμεθα ἐν νεφέλαις εἰς ἀπάντησιν τοῦ Κυρίου εἰς ἀέρα. Καὶ οὕτως πάντοτε σὺν Κυρίῳ ἐσόμεθα. **18** Ὡστε παρακαλεῖτε ἀλλήλους ἐν τοῖς λόγοις τούτοις.

The Day of the Lord

5:1 Περὶ δὲ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν, ἀδελφοί, οὐ χρεῖαν ἔχετε ὑμῖν γράφεσθαι· **2** αὐτοὶ γὰρ ἀκριβῶς οἶδατε ὅτι ἡ^b ἡμέρα Κυρίου ὡς κλέπτῃς ἐν νυκτὶ οὕτως ἔρχεται. **3** Ὅταν γὰρ^c λέγωσιν, «Εἰρήνη καὶ ἀσφάλεια,» τότε αἰφνίδιος αὐτοῖς ἐφίσταται ὄλεθρος, ὥσπερ ἡ ὥδιν τῇ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ, καὶ οὐ μὴ ἐκφύγωσιν.

Live as sons of light

4 Ὑμεῖς δέ, ἀδελφοί, οὐκ ἐστὲ ἐν σκότει ἵνα ἡ ἡμέρα ὑμᾶς ὡς κλέπτῃς καταλάβῃ. **5** Πάντες^d ὑμεῖς υἱοὶ φωτός ἐστε καὶ υἱοὶ ἡμέρας· οὐκ ἐσμὲν νυκτός, οὐδὲ σκότους. **6** Ἄρα οὖν, μὴ καθεύδωμεν,^e ὡς καὶ^f οἱ λοιποὶ, ἀλλὰ γρηγορῶμεν καὶ νήφωμεν· **7** οἱ γὰρ καθεύδοντες νυκτός καθεύδουσιν, καὶ οἱ μεθυσκόμενοι νυκτός μεθύουσιν· **8** ἡμεῖς^g δὲ ἡμέρας ὄντες^h νήφωμεν, ἐνδυσάμενοι θώρακα πίστεως καὶ ἀγάπης, καὶ

^u ἔχετε f³⁵ NA [90%] RP, HF, OC, TR, CP, NU | εχομεν [10%] | ειχομεν B, I

^v γαρ f³⁵ [30%] | 1 υμεις NA, B [70%] RP, HF, OC, TR, CP, NU

^w τους f³⁵ B [97%] RP, HF, OC, TR, CP [NU] | --- NA [3%]

^x ιδιαις f³⁵ NA [93%] RP, HF, OC, TR, CP [NU] | --- B [7%]

^y περιπατητε *rell* | περιπατειτε [10%] CP

^z θελομεν f³⁵ NA, B [95%] RP, HF, OC, CP, NU | θελω [5%] TR

^a κεκοιμημενων f³⁵ [97%] RP, HF, OC, TR, CP | κοιμωμενων NA, B [3%] NU

^b η f³⁵ A [97%] RP, HF, OC, TR, CP | --- NB [3%] NU

^c γαρ f³⁵ [95%] RP, HF, OC, TR, CP | --- NA [2%] NU | δε B [3%]

^d παντες f³⁵ [70%] RP, HF, OC, TR, CP | 1 γαρ NA, B [30%] NU

^e καθευδωμεν *rell* | καθευδομεν [10%]

^f και f³⁵ [97%] RP, HF, OC, TR, CP | --- NA, B [3%] NU

^g ημεις *rell* | υμεις [1%] OC

^h οντες f³⁵ NA, B [88%] RP, HF, OC, TR, NU | 1 υιοι [12%] CP

περικεφαλαίαν ἐλπίδα σωτηρίας. **9** Ὅτι οὐκ ἔθετο ἡμᾶς ὁ Θεὸς εἰς ὄργην ἀλλ' ⁱ εἰς περιποίησιν σωτηρίας διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, **10** τοῦ ἀποθανόντος ὑπὲρ ἡμῶν ἵνα εἴτε γρηγοροῦμεν^j εἴτε καθευδομεν^k ἅμα σὺν αὐτῷ ζήσωμεν. **11** Διὸ παρακαλεῖτε ἀλλήλους καὶ οἰκοδομεῖτε εἰς τὸν ἕνα, καθὼς καὶ ποιεῖτε.

Concluding instructions

Esteem spiritual leaders

5:12 Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, εἰδέναι τοὺς κοπιῶντας ἐν ὑμῖν καὶ προῖσταμένους ὑμῶν ἐν Κυρίῳ καὶ νουθετοῦντας ὑμᾶς, **13** καὶ ἠγεῖσθαι^l αὐτοὺς ὑπερεκπερισσοῦ ἐν ἀγάπῃ διὰ τὸ ἔργον αὐτῶν. Εἰρηνεύετε ἐν ἑαυτοῖς.^m

A variety of instructions

14 Παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί· νουθετεῖτε τοὺς ἀτάκτους, παραμυθεῖσθε τοὺς ὀλιγοψύχους, ἀντέχεσθε τῶν ἀσθενῶν, μακροθυμεῖτε πρὸς πάντας. **15** Ὁρᾶτε μή τις κακὸν ἀντὶ κακοῦ τινι ἀποδῶ, ἀλλὰ πάντοτε τὸ ἀγαθὸν διώκετε, καίⁿ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας. **16** Πάντοτε χαίρετε· **17** ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε· **18** ἐν παντὶ εὐχαριστεῖτε, τοῦτο γὰρ θέλημα Θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς ὑμᾶς. **19** Τὸ Πνεῦμα μὴ σβέννυτε· **20** προφητείας μὴ ἐξουθενεῖτε, **21** πάντα δὲ^o δοκιμάζετε·^p τὸ καλὸν κατέχετε. **22** Ἀπὸ παντὸς εἴδους πονηροῦ ἀπέχεσθε.

Complete sanctification

23 Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἀγιάσαι ὑμᾶς ὀλοτελεῖς, καὶ ὀλόκληρον ὑμῶν τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα ἀμέμπτως ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τηρηθεῖη. **24** Πιστὸς ὁ καλῶν ὑμᾶς, ὃς καὶ ποιήσει.^q

Farewell

25 Ἀδελφοί, προσεύχεσθε^r περὶ ἡμῶν. **26** Ἀσπάσασθε τοὺς ἀδελφοὺς πάντας ἐν φιλήματι ἀγίῳ. **27** Ὁρκίζω^s ὑμᾶς τὸν Κύριον ἀναγνωσθῆναι τὴν ἐπιστολὴν πᾶσιν τοῖς ἀγίοις ἀδελφοῖς.^t **28** Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ' ὑμῶν. Ἀμήν.^{u,v}

ⁱ ἀλλ *rell* | ἀλλα **NB** [3%] **NU**

^j γρηγοροῦμεν **f**³⁵ [55%] | γρηγοροῦμεν **NA,B** [45%] **RP, HF, OC, TR, CP, NU**

^k καθευδομεν **f**³⁵ [70%] | καθευδομεν **NA,B** [30%] **RP, HF, OC, TR, CP, NU**

^l ἠγεῖσθαι **f**³⁵ **NA** [65%] **RP, HF, OC, TR, CP, NU** | ἠγεῖσθε **B** [35%]

^m εαυτοῖς **f**³⁵ **A, B** [70%] **RP, HF, OC, TR, CP, NU** | αυτοῖς **ϕ**³⁰**8** [30%]

ⁿ καὶ **f**³⁵ **ϕ**³⁰**B** [95%] **RP, HF, OC, TR, CP, NU** | --- **NA** [5%]

^o δε **f**³⁵ **B** [70%] **RP, HF, OC, NU** | --- **NA** [30%] **TR, CP**

^p δοκιμάζετε **f**³⁵ **NA, B** [60%] **RP, HF, OC, TR, NU** | δοκιμάζοντες [40%] **CP**

^q ποιήσει **f**³⁵ **NA, B** [85%] **RP, HF, OC, TR, NU** | 1 τὴν ἐλπίδα ὑμῶν βεβαίαν [15%] **CP**

^r προσευχεσθε **f**³⁵ **NA, I'** [95%] **RP, HF, OC, TR, CP** | 1 καὶ **ϕ**³⁰**B** [5%] [**NU**]

^s ὀρκίζω **f**³⁵ **8** [85%] **RP, HF, OC, TR, CP** | ὀρκίζω [10%] | ἐνορκίζω **ϕ**⁴⁶**A, B** [5%] **NU**

^t ἀγίοις ἀδελφοῖς **f**³⁵ **ϕ**⁴⁶**A** (89.6%) **RP, HF, OC, TR, CP** | 1 (4.9%) | 2 **NB** (5.5%) **NU** (One variant could be an easy case of homoioteleuton, and the other a not very difficult case of homoioarcton.)

^u ἀμήν **f**³⁵ **NA** [97%] **RP, HF, OC, TR, CP** | --- **B** [3%] **NU**

^v The citation of **f**³⁵ is based on thirty-nine MSS—18, 35, 149, 201, 204, 328, 386, 394, 444, 604, 757, 824, 928, 959, 986, 1072, 1075, 1100, 1248, 1249, 1250, 1503, 1548, 1637, 1725, 1732, 1761, 1768, 1855, 1864, 1865, 1876, 1892, 1897, 2080, 2466, 2554, 2587 and 2723—all of which I collated myself. 18, 824, 928, 1855, 1864 and 2723 are 'perfect' representatives of **f**³⁵ in 1 Thessalonians, as they stand, as were the exemplars of another eleven. The uniformity is impressive. Since these MSS come from all over the Mediterranean world (Sinai, Jerusalem, Patmos, Constantinople, Bucharest, Aegean, Trikala, Athens, Mt.

Athos [seven different monasteries], Grottaferrata, Vatican, etc.) they are certainly representative of the family, giving us the precise family profile—it is reflected in the Text without exception.

In the statements of evidence I have included the percentage of manuscript attestation for each variant, within either ( ) or [ ]. I have used ( ) for the evidence taken from *TuT*, which I take to be reasonably precise. For the variant sets that are not covered there I had to revert to von Soden and the apparatus of N-A²⁷, supplementing from other sources where possible (Scrivener and Tischendorf)—the percentages offered, I have used [ ] for these, are extrapolations based on a comparison of these sources.

I venture to predict, if complete collations ever become available, that for any non-Byzantine variants listed with 5 to 1% support (in my apparatus) the margin of error should not exceed $\pm 1\%$; for non-Byzantine variants listed with 10 to 6% support the margin of error should hardly exceed $\pm 3\%$; where there is some division among the Byzantine witnesses the margin of error should rarely exceed $\pm 15\%$. However, I guarantee the witness of Family 35. Please see the last footnote for Matthew for further information.